

בתי המשפט

א 004850/02
תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה
בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

בעניין: לאופר תעופה בע"מ **התובעת**

נגד

1. Air Slovakia BW J Ltd

2. אירוהנדלינג בע"מ

הנתבעים 3. התעשייה האווירית לישראל בע"מ

ובעניין: Air Slovakia BW J Ltd **התובעת שכנגד**

נגד

הנתבעת שכנגד לאופר תעופה בע"מ

1

2

פסק דין

3

4

התביעה העיקרית:

רקע עובדתי וטענות הצדדים:

התובעת- הנתבעת שכנגד (להלן – **חברת לאופר**) עוסקת מזה שנים רבות במתן שירותי קרקע לחברות תעופה שונות. בשנת 1993 נחתם הסכם (להלן – **ההסכם**) בין חברת לאופר ובין אייר סלובקיה למתן שירותי קרקע בנמל התעופה בן גוריון (להלן – **נתב"ג**). ההסכם חודש מעת לעת בהתאם להוראותיו. ביום 13.5.02 הודיעה אייר סלובקיה לחברת לאופר על סיום ההתקשרות ביניהן ביום 30.6.02. בהמשך שלחה אייר סלובקיה הודעה נוספת לחברת לאופר, ובה נאמר, כי ההתקשרות ביניהן תסתיים רק ביום 31.7.02. במקום שירותיה של חברת לאופר התקשרה אייר סלובקיה בהסכם עם הנתבעת 2, שעל בעלי מניותיה נמנית הנתבעת 3, בהסכם למתן שירותי קרקע בנתב"ג.

16

לטענת חברת לאופר הפרה אייר סלובקיה את ההסכם במתן הודעות הביטול האמורות לעיל. נסיבות קיום המו"מ בין אייר סלובקיה והנתבעות 2-3 מעידות,

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

לטענת חברת לאופר, על הפרת חובת תום הלב מצידה של אייר סלובקיה. באשר למתבעות 2-3 טוענת חברת לאופר, כי במעשיהם יש משום גרם הפרת חוזה, כאמור בסעיף 62 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן – פקודת הנזיקין), והתערבות לא הזגנת, כאמור בסעיף 3 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999 (להלן – חוק עוולות מסחריות).

6

לטענת הנתבעות ניתנה לכל צד להסכם הזכות לסיימו בהודעה בכתב שתימסר 60 יום מראש. עוד טוענות הנתבעות, כי לא היה כל פסול בכך שהנתבעת 2 הציעה שירותיה לאייר סלובקיה. אייר סלובקיה בחרה מרצונה החופשי לסיים את התקשרות עם חברת לאופר, ולהתקשר עם הנתבעת 2. לא היה בניהול המו"מ שום הפחה של איזו מזכויות חברת לאופר.

12

דין:

ראשית עלינו להכריע בשאלה, האם ביטלה אייר סלובקיה את התקשרותה עם חברת לאופר כדין?

16

בסעיף 11.4 להסכם שבין הצדדים (להלן – ההסכם), אשר צורף כנספח ג1 לתצהירו של דוד לאופר, מנכ"ל חברת לאופר, נאמר:

19

“This Main Agreement shall continue in force until terminated
by either party giving sixty days previous notice to the other
party”.

23

24

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

בסעיף 5 לנספח ב להסכם (להלן – **נספח ב**), אשר צורף כנספח ג לתצהירו של דוד
לאופר, נאמר:

3

“5.1 Notwithstanding Sub-paragraphs 11.4 and 11.5 of the
Main Agreement, terms of agreement will remain in
force for not less than 12 months and will thereafter be
automatically extended for a similar period, unless
notification of modification or termination has been
received

9

5.2 At the end of each contracted period, notification of
change of rates must be advised in writing not less than
sixty days prior to expiry date”.

13

בחתימה להוראות סעיף 11.4 להסכם רשאי כל אחד מן הצדדים להביא לסיומו של
ההסכם בהודעה בת 60 יום מראש. בסעיף 5.1 לנספח ב נקבע, כי למרות האמור
בסעיף 11.4 הנ"ל ישאר ההסכם בתוקפו לתקופה של 12 חודש לפחות. לאחר מכן
יתחדש ההסכם אוטומאטית לתקופה זהה, אלא אם כן ניתנה הודעה בדבר סיום
ההסכם על ידי מי מן הצדדים.

19

לטענת חברת לאופר, העולה מהוראות הסעיפים הנ"ל הוא, שלא ניתן להפסיק את
ההסכם אלא בהודעה בת 60 יום מראש לפני תום כל שנה. מנגד טוענות הנתבעות,
כישלור הוראות סעיפים אלו, רשאי כל צד לסיים את ההסכם בכל עת בכפוף למתן
הודעה בת 60 יום מראש. יש, איפוא, להכריע במחלוקת הצדדים בפרשנות סעיפי
ההסכם ונספח ב.

25

בעמ' 4628/93, **מדינת ישראל נ' אפרופים שיכון ויזום (1991) בע"מ**, פד"י מט(2)
300-299, אמר כב' המשנה לנשיא (כתארו אז) ברק:

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

1
 2 "אכן, השלב הראשון (גזירת אומד הדעת מתוך הלשון הברורה) עשוי
 3 להיות נקודת מוצא של התהליך הפרשני. אסור לו שיהא גם נקודת
 4 סיום. הפרשן צריך לעבור לשלב השני (גזירת אומד הדעת מתוך נסיבות
 5 חיצוניות), ולחזור לשלב הראשון וממנו לשני, הלך וחזור, ללא כל
 6 מגבלות של 'לשון ברורה' או 'לשון עמומה', עד שתנוח דעתו כי עלה בידו
 7 לגבש את אומד דעתם של הצדדים לחוזה. עם 'נתון' חיוני זה ייגש
 8 לשליפת המשמעות המשפטית ממגוון המשמעויות הלשוניות של
 9 הטקסט. רק אז תנוח דעתו, כי לשון החוזה היא ברורה".

10

עודונאמר שם :

12

13 "עקרון מרכזי בתחום המשפט האזרחי בכלל, ובדיני החוזים בפרט, הוא
 14 עקרון תום הלב. ... אחד מהיבטיו של עקרון תום הלב הוא כי חוזה יש
 15 לפרש בתום לב ... פרשנות חוזה בתום לב משמעותה מתן מובן לחוזה
 16 העולה בקנה אחד עם כוונתם המשותפת של שני הצדדים (עמי'
 17 305-306).

18

19 סיכומו של דבר: חוזה מתפרש על-פי אומד דעתם של הצדדים. אומד
 20 דעת זה הם המטרות, היעדים, האינטרסים, התכנית אשר הצדדים
 21 ביקשו במשותף להגשים. על אומד הדעת למד הפרשן מלשון החוזה
 22 ומהנסיבות החיצוניות לו.

23

24 שני מקורות אלה 'קבילים' הם. בעזרתם מגבש הפרשן את אומד דעתם
 25 המשותף של הצדדים. המעבר מהמקור הפנימי (לשון החוזה) למקור
 26 החיצוני (הנסיבות החיצוניות) אינו מותנה במילוי תנאים מוקדמים כל

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

- 1 שהם. לא נדרשת כל בחינה מוקדמת, אם לשון החוזה היא ברורה אם
 2 לאו. שאלה זו תתבהר רק בסיומו של התהליך הפרשני.
 3
 4 ...
 5
 6 לאחר שהפרשן גיבש את אומד דעתם (המשותף) של הצדדים, הוא בוחן
 7 אם אומד דעת זה 'משתמע' - כלומר, יש לו עיגון - מתוך החוזה. אם
 8 התשובה היא בחיוב, יפורש החוזה על-פי אומד דעת זה, שבגיבושו
 9 שימשו בערבוביה נתונים הבאים מהחוזה ומחוצה לו" (עמ' 311-312).
 10
 11 בספרו של כב' הנשיא ברק, פרשנות במשפט, כרך רביעי, עמ' 222-223, נאמר:
 12
 13 "חוזה מתפרש על פי תכליתו. תכלית זו היא בראש ובראשונה תכליתם
 14 הסובייקטיבית של הצדדים. זה 'אומד דעתם של הצדדים'. עם זאת
 15 התכלית הסובייקטיבית אינה ממצה את מלוא תכליתו של החוזה. בצד
 16 התכלית הסובייקטיבית מצויה התכלית האובייקטיבית של החוזה. אין
 17 היא תכלית שהצדדים ראו לנגד עיניהם. זו התכלית שהצדדים לחוזה
 18 היו מעמידים לנגד עיניהם אילו העניין נושא הפרשנות היה בא
 19 לתודעתם. בהיעדר נתונים על תכלית היפותטית – אינדיווידואלית זו,
 20 תפנה התכלית האובייקטיבית לעבר התכלית שצדדים סבירים היו
 21 מעמידים לנגד עיניהם. ברמת הפשטה גבוהה זו התכלית של השיטה.
 22 תכלית אובייקטיבית זו קשורה קשר הדוק לעקרון תום הלב, וזאת בשני
 23 היבטים: ראשית, ברצותה לקדם את אומד הדעת המשותף של הצדדים,
 24 היא מתמקדת – בהיעדר נתונים על אומד דעת זה – באומד הדעת שהיה
 25 לצדדים לו נתנו דעתם לבעיה הפרשנית הניצבת בפני השופט. בכך מבקש
 26 עקרון תום הלב להמשיך, במידת האפשר, את קו המחשבה שעמד לנגד
 27 עיני הצדדים לעבר מצבים שהם לא צפו מראש. שנית, בהיעדר נתונים
 28 על התכלית ההיפותטית שהייתה עומדת לנגד עיני הצדדים לו חשבו

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

- 1 בדבר, מתמקד עקרון תום הלב בתכלית שראוי הוא שתהיה לצדדים
- 2 סבירים לחוזה".

3

במקירתו החוזרת של טיבור ורגה, מנהלה המסחרי של אייר סלובקיה, על ידי ב"כ הנתבעות הוא נשאל על אופן סיום ההסכם לאחר שהוארך באופן אוטומאטי לשנה נוספת. ב"כ חברת לאופר התנגד לשאלה בנימוק, שהעד לא חתום על ההסכם. התנגדות זו התקבלה (עמ' 202 לפרוטוקול). אם אכן לא ניתן היה לשאול את העד שאלה בדבר אומד דעת הצדדים והפירוש שנתנה אייר סלובקיה להסכם להסכם, הפיצד יכולה עתה חברת לאופר להיבנות מעדותו של ורגה להוכחת אומד דעת זה, כפי שהיא מנסה לעשות בסיכומיה. אם טענה חברת לאופר כי לא ניתן ללמוד מעדותו של ורגה לעניין אומד דעת הצדדים, משום שלא חתם על ההסכם, מנועה היא עתה מלהסתמך על עדותו של ורגה לעניין בחינתו של אומד דעת הצדדים, ומתן פרשנות להוראות ההסכם בהתאם לאומד דעת זה. סקירה של הפסיקה בעניין זה של ההשתק השיפוטי" ראה בפסק הדין שניתן ברע"א 4224/04, **בית ששון בע"מ נ' שימון עובדים והשקעות בע"מ**, תק-על 2711(1)2005.

16

בהעדר ראיות לענין אומד דעת הצדדים, כאשר התנגדותה של חברת לאופר להעדתו של ורגה בעניין זה נדחתה, יש לגזור את אומד דעת הצדדים מלשונם של ההסכם ושלא נספח ב. באשר ללשון הסעיפים עצמם, האם הם סובלים את שני הפירושים הנספחים, או שמא רק אחד מהם. נראה כי הפרשנות המוצעת על ידי חברת לאופר איננה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 5.1 לנספח ב. סעיף זה דן בתקופת ההסכם הבסיסית ובהארכתו האוטומאטית מדי שנה. בסעיף נקבע שתוקפו של ההסכם יוארך מדי שנה באופן אוטומאטי, אלא אם כן תתקבל הודעה בדבר שינוי או סיום של ההסכם. בסעיף 5.1 לא נקבע דבר באשר למועד שבו יש ליתן הודעה שכזו בדבר אישצונו של אחד מן הצדדים בהארכת תוקפו של ההסכם בשנה נוספת. ברור שאין האמור בסעיף 5.2 לנספח ב נוגע לעניין זה. בסעיף 5.2 אין מדובר בהודעה בדבר אי חידוש ההסכם אלא ישנה שם התייחסות ספציפית לעניין אחד בלבד, שינוי התעריפים עבור השירותים, הא ותו לא. לא ניתן ללמוד מהוראת סעיף 5.2, כי גם

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

הודעה בדבר אי חידוש ההסכם יש למסור לפחות 60 יום מראש. ניתן אף לומר, שבמשלוחן סעיף 5.2 המתייחס דוקא להודעה בדבר שינוי תעריפים, וקובע שאותה יש למסור לפחות 60 יום לפני תום השנה, ניתן ללמוד את ההיפך, כי הודעה בדבר אי חידוש ההסכם ניתן למסור אף פחות מששים יום לפני תום השנה. הנה לפנינו אפשרות אחת לסיום ההסכם, מתן הודעה של אחד הצדדים, שתימסר לצד האחר לפני תום השנה, ללא הצבת תקופת מינימום למתן ההודעה, בדבר אי רצונו בהארכה נוספת של ההסכם. האפשרות האחרת לסיום ההסכם היא זו הקבועה בסעיף 11.4 להסכם. שם ניתנה לכל אחד מן הצדדים אפשרות למסור הודעה בת 60 יום מראש - גם במהלך השנה - בדבר רצונו לסיים את ההסכם. מן העובדה שבסעיף 11.4 להסכם נקבע המועד למתן הודעה, דבר שלא נקבע בסעיף 5.1 לנספח ב, מלמדת אותנו, כי מדובר בשני אופנים שונים של הודעה בדבר סיום ההסכם, שני אופני סיום הממשיכים להיות שרירים וקיימים ולהתקיים זה בצד זה.

13

אילו היינו מקבלים את פרשנותה של חברת לאופר, הרי שנותרה לנו דרך אחת בלבד לסיום ההסכם, זו הקבועה בסעיף 5.1 לנספח ב. פרשנות שכזו למעשה מבטלת לחלוטין את הוראות סעיף 11.4 להסכם. אם אכן זו היתה הפרשנות הנכונה, היו הצדדים מציינים במפורש בנספח ב, כי הוראות סעיף 11.4 להסכם בטלות. הצדדים לא נהגו כך, דבר המלמד, כי אין לקבל את פרשנותה של חברת לאופר להסכם.

19

זאת ועוד. חוזה יש לפרש על פי תכליתו, הן התכלית הסובייקטיבית והן התכלית האובייקטיבית. בענף שירותי הקרקע לחברות התעופה קיימת ניידות. גם חברת לאופר פועלת לשכנע לקוחות של חברות אחרות להצטרף אל לקוחותיה. דברים אלו אושרו על ידי דוד לאופר בעדותו (עמ' 46-48 לפרוטוקול). יתכן וזו גם הסיבה למתן האפשרות להשתחרר מהחוזה בתוך 60 יום, כפי שבאה לידי ביטוי בסעיף 11.4 להסכם. המדובר בהסכם המאמץ את הוראות ההסכם הסטנדרטי של ארגון התעבורה האווירי הבינלאומי (IATA), כאשר נספח ב בא להתאים את הוראות ההסכם הסטנדרטי למערכת היחסים הקונקרטיים שבין הצדדים. הוראות ההסכם מעשיות, איפוא, על הנוהג הקיים בהתקשרויות מסוג זה, וממנו ניתן ללמוד על

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

התכלית האובייקטיבית שבהתקשרות מסוג זה. לאור זאת יש לפרש גם את הוראות נספח ב. על מנת לאפשר את הניידות המקובלת בענף, ניתנה אפשרות לסיים ההתקשרות בכל עת בכפוף למתן הודעה בת 60 יום מראש. אפשרות זו לא נשללה בנספח ב, אשר הוסיף וקבע דרך נוספת לסיים ההתקשרות, על ידי מתן הודעה בדבר אצ רצון לחדש ההתקשרות לשנה נוספת. הודעה כזו ניתן לתת אף פחות מ-60 יום לפני תום כל שנה.

7

מסקנת הדברים, יש לאמץ את הפירוש שניתן להסכם על ידי הנתבעות, ולפיו היתה רשאית אייר סלובקיה לסיים את ההתקשרות החוזית עם חברת לאופר במתן הודעה בת 60 יום מראש, כפי שעשתה בפועל. אין, איפוא, בהודעה זו של אייר סלובקיה בדבר סיום ההתקשרות, שניתנה במועד, משום הפרת הוראות ההסכם ונספחיו.

13

משנקבע, כי אייר סלובקיה לא הפרה חוזה, הרי שלא ניתן לומר שהנתבעות 2-3 ביצעו מעשה עוולה של גרם הפרת חוזה. בסעיף 62(א) לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) נאמר:

17

18 "מי שביוזעין ובלי צידוק מספיק גורם לאדם שיפר חוזה מחייב כדין

19 שבינו לבין אדם שלישי הריהו עושה עוולה כלפי אותו אדם שלישי..."

20

אחד מיסודות העוולה הוא, שהמעוול גרם לאדם להפר חוזה שבינו ובין אחר. משלא הופר חוזה, הרי שאין גם גרם הפרת חוזה. ראה רע"א 371/89, ליבוביץ נ' א. את י. אלזהו בע"מ, פד"י מד(2) 309, 332, שם נאמר לעניין עוולת גרם הפרת חוזה: "תנאי הסמחי להתגבשותה של עוולה זו הוא בקיומה של הפרת חוזה". אם לא הופר חוזה לאתהתגבשה העילה. לפיכך יש לדחות את טענת חברת לאופר, כי הנתבעות 2-3 ביצעו כלפיה מעשה שיש בו משום גרם הפרת חוזה.

27

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

טענה נוספת של חברת לאופר נגד הנתבעות 2-3, כי מעשיהן מהווים התערבות לא הגנת המנוגדת להוראות סעיף 3 לחוק העוולות המסחריות, תשנ"ט-1999. הוראות הסעיף הן כדלהלן:

4

5 "לא ימנע ולא יכביד עוסק, באופן לא הוגן, על גישה של לקוחות, עובדים

6 או סוכנים אל העסק, הנכס או השירות של עוסק אחר".

7

8 בפ"א(ת"א)1627/01, מ.ש. מגנטיקס בע"מ נ' דיסקופי (ישראל) בע"מ, תק-מח-4238(2)2001, נותחה העוולה, וכך נאמר שם:

10

11 "יסודות העוולה דנן הם:

12 "א. קיומם של שני עוסקים, התובע והנתבע.

13 ב. הנתבע מונע או מכביד על גישת לקוחות, עובדים או סוכנים אל עסקו

14 או אל הנכס או בשירות של התובע.

15 ג. פעולת הנתבע נעשית באופן לא הוגן".

16

17 אין ספק שהיסוד הראשון מתקיים במקרה זה. המדובר בתחרות בין שני עוסקים מאותו ענף, המתחרים זה בזה.

19

18 באשר ליסוד השני, נשאלת השאלה, האם בנסיבותיו של מקרה זה מנעו הנתבעות 2-3 גישתה של אייר סלובקיה לקבלת השירות מאת חברת לאופר. ורגה העיד בסעיף 217 לתצהירו, כי החלטת אייר סלובקיה לסיים את התקשרותה עם חברת לאופר ולפנות תחת זאת עם הנתבעת 2 בהסכם לקבלת שירותי קרקע נבעה ממניעים כלכליים בלבד. הוא חזר על הדברים בתשובה לשאלתי, ואמר: "הסיבה העקרית התמאים המסחריים יותר נוחים, וגם תנאים טכנולוגיים" (עמ' 185 לפרוטוקול, שופטת 1-2). תמיכה לדברים ניתן למצוא בעדותו של דוד לאופר, אשר אישר, כי חממות נוספות הביעו עניין במעבר מחברת לאופר לנתבעת 2 בשל המחירים

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

האטרקטיביים (עמ' 53-54 לפרוטוקול). ברור שמתן הצעה מסחרית אטרקטיבית ללקוחותיו של העוסק האחר איננה בבחינת מניעה של הגישה אל אותו עוסק אחר אף הכבדה על ההיזקקות לשירותיו. המדובר בתחרות חופשית, שהיא אינטרס ציבורי, ובודאי שחוק העוולות המסחריות לא בא להגבילה. לענין תחרות חופשית נאמר ברע"א 371/89 הנ"ל, בעמוד 327 :

6

7 "קיומה של תחרות חופשית הוא אינטרס ציבורי. שיטתנו החברתית
8 והכלכלית מכירה בערכה של תחרות חופשית (בג"צ 125/57, אניות מיכל
9 ומשא נ. שר האוצר, פד"י י"א, 1501, 1490; בג"צ 311/60, מילר נ. שר
10 התחבורה, פד"י ט"ו, 1999, 1989).

11

12 תחרות חופשית עשויה להביא להורדת מחירים, לשיפור איכותו של
13 המוצר ולשיפור השירות אשר ניתן אגב מכירתו. תחרות חופשית עשויה
14 אף לעודד פיתוחו של המשק בדרך של יזמות לגיטימיות לסוגיהן.
15 הישגים אלו, אשר התחרות החופשית עשויה להשיג, אנו מבקשים
16 לעודד".

17

מעשים שהם בגדר תחרות חופשית לא הוגבלו על ידי המחוקק, שראה את קיומה של התחרות החופשית כערך חשוב בשיטתנו המשפטית.

20

נטען על ידי חברת לאופר, כי הנתבעות 1-2 נקטו בפעולות כוחניות ובלתי חוקיות על מנת להביא לסיום ההתקשרות בין חברת לאופר ובין אייר סלובקיה ובמקומה להתקשרות אייר סלובקיה בהסכם עם הנתבעת 2.

24

ביום 23.1.02 התקיימה פגישה בה נכחו מצד דוד לאופר וטלי לאופר מטעמה של חפז לאופר. מצד אייר סלובקיה נכחו בפגישה זו מיילוס ורבליקה, טיבור ורגה ודומה פירסט. השיחה בפגישה זו התנהלה בשפה האנגלית, והוקלטה על ידי דוד לאופר, שלא בידיעת נציגי אייר סלובקיה. תמלול ההקלטה, ותרגום נוטוריוני של

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

התמלול הוגשו על ידי החברת לאופר. התמלול נערך על ידי גבי אורלי גביזון, שהעידה על כך בבית המשפט. מדבריה עולה, כי התמלול נערך לא עפ"י הקלטת המקורית בה הוקלטה השיחה, אלא עפ"י קלטת שבה נערכו שיפורים טכניים על ידי אדם המתמחה בכך, דוד אולמר (עמ' 17 לפרוטוקול). דוד אולמר לא הוזמן להעיד בבית המשפט בנוגע לשיפורים הטכניים שנעשו על ידו בהקלטה. אורלי גביזון הצידה, כי לא היא היתה זו שזיהתה את הדוברים השונים שנשמעו בקלטת, ואיננה יודעת מי עשה זאת (עמ' 17 לפרוטוקול, שורות 1-2). היא אף אישרה, כי גם בקלטת שאנומללה, הקלטת בה הוכנסו השיפורים הטכניים, היתה ההקלטה לא ברורה, עד שקשה היה לעקוב אחר זהות הדוברים לאורך כל ההקלטה (עמ' 18 לפרוטוקול, שורות 15-17).

11

בעמ' 18 לתרגום מופיעים דבריו של דוד לאופר, כי הנתבעת 3 איימה על אייר סלובקיה, כי אם לא תקבל שירותי קרקע מהנתבעת 2, לא תיתן לה הנתבעת 3 שיחותי תחזוקת מטוסים. ורגה השיב מיד ושלל את דבריו של לאופר.

15

העולה מן הדברים, כי לאור עדותה של גביזון, כמפורט לעיל, התמלול אינו יכול לשמש כראיה. נסיבות עריכת ההקלטה ומידת האוטנטיות שלה לא ברורות. לא הוצגה כל ראיה בעניין זה. כך גם זיהוי הדוברים הנשמעים בהקלטה. גם אם היה התמלול יכול לשמש כראיה, לאור האמור בעמ' 18 לתמלול, כמצויין לעיל, יש בתמלול עצמו כדי לשלול את טענות חברת לאופר בדבר הלחץ והאיומים שנקטו, כבובול, הנתבעות 2-3 כלפי אייר סלובקיה.

22

בדצון שהתקיים ביום 25.9.02 בפני כב' הרשמת איריס לוי-עבודי בבש"א 3690/02 העש נציג אייר סלובקיה בישראל, דוד פירסט. הוא נשאל על ידי ב"כ חברת לאופר: "אשרת קודם, שבעצם ההחלטה לבטל את ההסכם עם לאופר ולעבור לחברת הבת שלמהתעשיה האוירית בעצם לא היתה יוזמה של אייר סלובקיה אלא איום של התעשיה האוירית". על כך השיב פירסט בנחרצות: "אני אומר שלא" (עמ' 4 לפוטוקול הדיון הנ"ל). בתשובתו הנחרצת של פירסט, ששלל את ההנחה שהניח

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

בז'כ חברת לאופר בשאלתו, יש כדי לשלול את טענות חברת לאופר, ולדחות את רצונה להסתמך על עדותו של פירסט להוכחת טענותיה.

3

בדור שגם מהאמור במכתבו של מר ורגה, אשר הוגש וסומן ת/4, לא ניתן ללמוד דבר. המדובר במכתב מיום 30.5.97, חמש שנים לפני שאייר סלובקיה הודיעה על סיום התקשרותה עם חברת לאופר. לפיכך אין באמור בו כדי להוכיח את טענות חברת לאופר, הנוגעות לתקופה שקדמה לסיום ההתקשרות.

8

עוד יש להדגיש, כי מר לאופר אישר, כי גם גם חברת לאופר פועלת לשכנע לקוחות של חברות אחרות להצטרף אל לקוחותיה, כפי שצויין לעיל (עמ' 46-48 לפרוטוקול). בנסיבות שכאלה, קשה להבין הכיצד חברת לאופר מלינה על פנייתן של הנתבעות 2-3 לאייר סלובקיה, כאשר גם היא נוקטת בשיטה דומה.

13

העולה מן הדברים, כי החברת לאופר לא הוכיחה את קיומו של היסוד השני וגם לא את קיומו של היסוד השלישי, בדבר פעולה באופן לא הוגן.

16

לפיכך דין טענות חברת לאופר בדבר התערבות לא הוגנת מצידן של הנתבעות 2-3 לדחות.

19

אשר על כן, משנקבע שאייר סלובקיה לא הפרה את התקשרותה החוזית עם חברת לאופר, משנקבע כי לא בוצע מעשה של גרם הפרת חוזה ומשנקבע כי לא התקיימו סיגנות עוולת התערבות לא הוגנת, התביעה העיקרית נדחת.

23

התביעה שכנגד:

רקע עובדתי וטענות הצדדים:

במסגרת שירותי הקרקע אותם סיפקה חברת לאופר לאייר סלובקיה היא סיפקה לה שירותי בידוק (Check In), שירותי אבידות ומציאות, שירותי פיקוח ברחבת

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

המטוסים, שירותי הסעת נכים וכיו"ב. חברת לאופר העבירה לאייר סלובקיה חשבונות חודשיים בגין שירותים אלו שסיפקה לאייר סלובקיה, ואייר סלובקיה שילמה חשבונות אלו. עם סיומו של ההסכם ערכה אייר סלובקיה ביקורת על החשבונות ששולמו לחברת לאופר וגילתה, כי חברת לאופר חייבה אותה בגין שירותי הסעת מטוס (Push Back) בגין התקופה שמחודש ינואר 2002 ועד לסוף חודש יולי 2002, כאשר באותה תקופה לא הזמינה אייר סלובקיה שירותים אלו מחברת לאופר, וממילא חברת לאופר לא סיפקה לה אותם. שירותים אלו סופקו לאייר סלובקיה באותה התקופה על ידי הנתבעת 3, לה שילמה אייר סלובקיה עבורם.

10

לטענת חברת לאופר כלל הסכם שבינה ובין אייר סלובקיה גם אספקת שירותי Push Back בין הצדדים הוסכם, כי שירותים אלו יינתנו לאייר סלובקיה על ידי חברת לאופר באמצעות הנתבעת 3, שתשמש לצורך כך כקבלן משנה. בהמשך סוכם בין הצדדים, לאור מערכת היחסים העסקית הטובה שנקמה ביניהם, כי חברת לאופר תמשיך לחייב את אייר סלובקיה בגין שירותי Push Back אפילו אם שירותים אלו לא יינתנו בפועל על ידי חברת לאופר. הצדדים נהגו בהתאם להסכמה

17.זז

18

דין:

אין מחלוקת בין הצדדים, כי בתקופה הנדונה בתביעה שכנגד לא סיפקה חברת לאופר לאייר סלובקיה שירותי Push Back. כל שטוענת חברת לאופר להגנתה, כי איננה סלובקיה הסכימה לשלם עבור שירותים אלו לחברת לאופר, למרות שחברת לאופר לא סיפקה לה אותם. המדובר בטענת הודאה והדחה, ולפיכך על חברת לאופר להוכיח טענה זו.

25

בתי המשפט

א 004850/02

תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

טענת ההגנה של חברת לאופר הועלתה לראשונה בכתב ההגנה שהגישה ביום 21.1.03. במכתב תשובה מיום 2.10.02, ששלח ב"כ חברת לאופר כתשובה למכתב דגישה שהופנה אל חברת לאופר לא הועלתה הטענה כלל וכלל.

4

דוד לאופר צירף לתצהירו כחלק מנספח ד מכתב שכתב לטיבור ורגה ביום 15.5.01. במכתב זה מביע לאופר את אכזבתו מכך, שאייר סלובקיה דחתה את הצעת חברת לאופר לקבלת שירותים טכניים ממנה, וזאת למרות העזרה הפיננסית שהעניקה חברת לאופר לאייר סלובקיה. במכתב זה יש אישור של לאופר לכך שלפחות עד לפועד כתיבתו לא נקשר הסכם כלשהו בין הצדדים בנוגע לשירותים טכניים, ששירות Push Back נמנה עליהם.

11

מעט להעלות הטענה, לא הציגה חברת לאופר כל ראיה להוכחת טענתה זו. העדות היחידה לקיומו של סיכום בעל פה בין חברת לאופר ובין אייר סלובקיה, ולפיו תשלם אייר סלובקיה לחברת לאופר עבור שירותי Push Back אותם לא תקבל בפועל, היא עדותו של דוד לאופר, מנכ"ל חברת לאופר. החברת לאופר לא הביאה כל ראיה נוספת בעניין זה.

17

בעדותו בפני טען דוד לאופר, כי מתן שירות Push Back על ידי החברת לאופר נקבע בתסכם עמ' 69 לפרוטוקול, שורות 24-25). בסעיף 2.3 לנספח ב נקבע, כי שירותים אלו ניתנו על ידי הנתבעת 3, כקבלן משנה. עוד נקבע שם, כי אייר סלובקיה תחוייב בגוף שירותים אלו במחיר העלות בלבד. לאור קביעה זו, לא ניתן לקבל את טענת החברת לאופר, כי היא היתה זכאית לגבות מאייר סלובקיה את מלוא תשלום בגין שירותי Push Back, למרות שלא סיפקה אותם, משום שנגרם לה הפסד רווח בכך שאייר סלובקיה קיבלה שירותים אלו מגורם אחר, ולכן התרצתה אייר סלובקיה לשלם תשלומים אלו כשהחליטה לקבל שירותי Push Back. הרי מראש סוכם שהחברת לאופר תגבה עבור שירותים אלו שסופקו על ידי הנתבעת 3 רק את מחיר העלות. אם כן, לאיזה אובדן רווח מתכוונת חברת לאופר.

בתי המשפט

א 004850/02
תאריך 29/03/2006

בית משפט השלום פתח-תקוה
בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

1

רנאים אנו, כי חברת לאופר לא עמדה בנטל המוטל עליה ולא הוכיחה את טענותיה. על כן, יש לדחות את טענת חברת לאופר ולקבל את התביעה שכנגד.

4

סיכום:

התביעה העיקרית נדחת.

7

התביעה שכנגד מתקבלת. חברת לאופר תשלם לאייר סלובקיה 284,734 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה שכנגד, 13.11.02, ועד התשלום המלא בפועל.

11

חמת לאופר תשלם לנתבעות הוצאות משפט וכן שכ"ט עו"ד בסך 35,000 ₪ בתוספת מע"מ ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

15

ניתן היום כ"ט באדר, תשס"ו (29 במרץ 2006) בהעדר הצדדים, בלשכתי.

17

נחום שטרנליכט, שופט

18